

Javítókulcs

Elbeszélő típusú szövegek

1. feladatsor

1. Az asszony a tehén lefejt tejét egy padra tette, és a macska leverte onnan, ezért a mese véget is ért.
2. d), b), a), c)
3. a) letakarta
b) kicsi, apró
4. Az asszony megütötte a nyújtófával.
5. Azért, mert a macska felborította a tálát.
6. Pl. Igen, mert az rossz, ha kiborítjuk a tál tartalmát.
7. Pl. Hangosan rászólnék.
8. Pl. Az asszony a lefejt tejből sajtot készít, aminek a családja nagyon örül. A macska akkor kap enni belőle, ha már kész, és amikor a gazdái adnak neki.

2. feladatsor

1. A Times és a Washington Post.
2. Londonban, New Yorkban
3. Keresett valakit és leállította a közlekedést New Yorkban.
4. Gúnyolták vagy féltek tőle.
5. Legalább egy kerekmondatos véleményt kérünk. Pl. Én nem félnék tőle, mert szerintem érdekes lény lehet egy lila elefánt.
6. a lila elefánt, Szifánia kisasszony, Morgon
7. Azért, mert beszéd közben mindig morgott.
8. barátságos, kíváncsi, udvarias
9. Pl. Eli, az elefáni
10. Pl. Szenzáció! Lila elefánt Budapest utcáin!

3. feladatsor

1. Gólyahír doktrórol
2. A vezetéknevét apjától, a keresztnévét a doktrórol, aki világra segítette.
3. slampos, rendezetlen
4. pl. zömök, zeke, cicoma
5. pl. zömök: alacsony és tömzsi, zeke: férfi ruhadarab
6. a negyedik sor
7. maga a címszereplő, Gólyahír doktor
8. Pl. Próbáljon meg méretben jobban illő darabokat választani.

4. feladatsor

1. Dorka elkóborol a piacon, de vesztére a hentes és a halas keze közé kerül.
2. az Elsőosztályú Vitézségi Keresztcsont tulajdonosa

3. „A nagyfasírt a húsosok és halasok körében afféle fővezéri rang.”
4. Dorka a részlet egyik szereplője
5. Nem, csak hirtelen megijedt, és ezért beszél pöszén.
6. főhalas
7. Pl. Kérlek, anyu, hidd el, nem én vertem le a tányért! Tudod, hogy a macska mindig felugrik az asztalra és rosszkodik! Én a szobámban voltam, Peti is látta!
8. Nem, eléggé barátságatlanak tűnnek.
9. A foglalkozásukról kaphatták a nevüket.

5. feladatsor

1. d), a), c), b)
2. a) étel
b) nagyszerű
c) odaszállt
d) iszkolunk
3. a borsó
4. „Mindez igazán a fürjnek való eledel volt, különösen a borsó...”
5. A fürj csapta be a nyulat.
6. Hazudott neki, azt mondta, veszélyes emberek járnak arra, de ez nem volt igaz.
7. ...a nyúl hiszékeny volt.
8. Pl. Nem csaptam volna be a nyulat, inkább megosztottunk volna az ételen.
9. Pl. Nem szabad becsapni másokat, mert ezzel csak rosszat teszünk neki.

6. feladatsor

1. maga az író
2. Azért, mert édesanyja azt mondta, hogy ha nem írja meg, nem fog kapni karácsonyi ajándékot.
3. Azért, hogy tudjon írni egy karácsonyi történetet. Ehhez pedig téli tájat kell látnia.
4. a) gyorsan
b) nagy hideg
c) pirosra
5. a) 2.
b) 1.
c) 3.
6. Nem, el is lehet képzelni, vagy olyan képeket nézegetni.
7. Pl. Egyszerűen csak gondoljon az elmúlt karácsonyokra, a szép emlékekre, a hóra, a hidegre.
8. szemtelenül
9. Végül udvarias volt.

7. feladatsor

1. Mikkamakka
2. Azért, mert mindig hangoskodtak, lármáztak körülötte.
3. Vacskamati, Aromo, Bruckner Szigfrid, Mikkamakka, Ló Szerafin

4. Ló Szerafinra
5. Arra, aki
lármázik. 6. a) 3.
b) 1.
c) 2.
7. Azért, mert Mikkamakka azt mondta, nem hiszi, hogy Ló Szerafin nagyképű.
8. Pl. Legyetek szívesek abbahagyni a lármázást, mert így nem értem, mit szeretnétek mondani!
9. mérgesek és felháborodottak
10. lárma, hejehuja, hippszi-hoppsza, ordította, kiáltozta, bödült el, bömbölték, ordibálást

8. feladatsor

1. Azért, mert kényelmes, strapabíró, ugyanakkor gyönyörű szerkezet.
2. hároméves
3. Belegázol a platánok, tölgyek lábánál heverő színes, zörgő levéltakaróba.
4. a négykerekű lovacska
5. hőséges
6. a) 1.
b) 3.
c) 2.
7. Gyerünk! Hajrá! Menjünk!
8. Pl. Nagyon szeretek ősszel az erdőben sétálni, mert sok érdekes termést lehet találni.
9. Pl. Az én kedvenc játékomban a legó, mert sok érdekes dolgot lehet építeni, bármit, amit csak kitalálok.

Magyarázó típusú szövegek

1. feladatsor

1. Azért, mert nem ismerték a naptárat.
2. Az egyiptomiak.
3. a) I
b) H
c) I
d) I
4. igen
5. Plutarkhosz feljegyzése arról, hogy Kleopátra hogyan ünnepelte Antonius születésnapját.
6. Az utolsó bekezdés.
7. Minden olyan válasz elfogadható, melyben szerepel egy személy neve vagy leírása, valamint a választás tartalmás indoklása egy-két mondatban.
8. Minden olyan válasz elfogadható, melyben szerepel a választott hagyomány, valamint a választás tartalmás indoklása egy-két mondatban.
9. pl. ajándékozás, születésnap zsúr, összejövétel, meglepetések
10. Bármilyen kerek mondatokban megfogalmazott válasz elfogadható, mely válaszol a kérdésre.

2. feladatsor

1. április elseje
2. Aznap ajándékozták meg egymást az emberek.
3. a) H
b) I
c) H
d) I
4. egy márkit
5. Ellopták a márki ruháit, és szűkebbre szabták.
6. „Végy ollót, és vágd fel a – mellényedet...”
7. Minden olyan válasz elfogadható, melyben egy ugratás leírása szerepel egy-két mondatban.
8. Pl. A megtréfálandó személyt úgy becsapni, hogy ne legyen kára belőle, hanem a tréfa leleplezése után maga is tudjon nevetni rajta.
9. Akit kedvelünk, mert nem rosszat akarunk egy tréfával, hanem jókedvet okozni.
10. Pl. Miután meglepődtem, és miután kiderült, hogy csak tréfa, nevetnék a dolgon.

3. feladatsor

1. Mértéktartó és szerény embereknek ajánlott; valamint kiszáradás, levertség, fejfájás, szemszárazság, a négy végtag fájdalma és a száz ízület merevsége esetén.
2. Ha nem a kellő időben szünetelik, nem elég körültekintően dolgozzák fel, vagy mindenféle füvekkel elegyítik.
3. a) legkiválóbb, legjobb
b) keverik
c) ajánlott, javasolt
d) lehetséges
4. a gőzölőt
5. a teafüvek megfelelő gőzölésére
6. a) 3.
b) 1.
c) 4.
d) 2.
7. Olyanoknak, akik szeretnék megtanulni a teakészítés valódi művészetét.
8. A magyarok nem figyelnek ennyire oda a teakészítés módjára.
9. Azért, mert nem tartozik az ősi hagyományok közé a teázás.

4. feladatsor

1. A 16. században.
2. Álarcot, jelmezt jelent.
3. A *csuf ruha* kifejezésből.
4. Kardos Tibor
5. a 16. században: jelmezbe bújok, maskarát öltök; ma: egy nem szép ruhát veszek fel
6. Másnak akarnak látszani, egy más alak, személy bőrébe bújni.

7. Minden olyan válasz elfogadható, melyben a jelmeznek és a választás okának leírása szerepel egy-két mondatban.
8. Az álarc csak a fejen jelenik meg, a jelmez pedig egy teljes öltözet.

5. feladatsor

1. fekete cipőt
2. Igen, de csak nyári ruhához.
3. a) N
b) I
c) N
d) I
4. férfiak az estélyi ruhához
5. Amikor a cipő sarkának az egyik fele jobban el van kopva, mint a másik.
6. Alulról a második sorban.
7. Igen, manapság újra divat a magas sarok a nők körében.
8. Főként olyan fiatal hölgyek, akiknek a divat előbbre való a kényelemnél.
9. Pl. Képzeld, anyu, azt mesélte Juli, hogy a nővére soha többé nem vehet fel magas sarkú cipőt, mert rosszul lépett, és eltörte a bokáját.

6. feladatsor

1. A szövegben tanácsokat olvashatunk azoknak, akik vízitúrára mennének.
2. Csak akkor, ha valamelyikötök már gyakorolta az evezést.
3. egyfajta csónak
4. Ha valami szokatlan vagy veszélyes dolog történik.
5. Közvetlenül szól az olvasókhöz, barátságos és humoros.
6. Pl. A karatéról, mert mindig is ki szerettem volna próbálni.
7. Pl. Izgalmas sportnak találom, ahol lehet bátorságot tanulni.
8. Pl. Ha az egyikünk már gyakorolta az evezést, vagy van velünk valaki, aki jól tud evezni.

7. feladatsor

1. Tényleg barátságosak a japánok? / Barátságosak-e a japánok?
2. Egymás között igen, de az idegenekkel nem.
3. *soto* – a körön kívüli közeg
4. a) 2.
b) 1.
c) 3.
5. a) felületes, nem alapos
b) nézelődés
6. hűvösek, távolságtartóak, barátságtalanok, bizalmatlanok
7. Igen, a magyarokról azt tartják, hogy nagyon vendégszerető nép.
8. A válasznak tartalmaznia kell az ország(ok) nevét vagy annak igényes megfogalmazását, hogy nem járt még külföldön.
9. A válasz tartalmazza egy ország vagy város nevét és egy egymondatos indoklást.

10. Pl. Igen, mert érdekes hely lehet a szöveg alapján. Vagy: Nem, mert nem szeretnék ilyen barátságatlan emberek között lenni.

8. feladatsor

1. Ha a melegre tartjuk.
2. citromlével
3. Dobó István
4. a maklári bíró
5. Azért, hogy ha a törökök elfogják a levelet, akkor se tudják elolvasni.
6. Az egi küzdelem, a török támadások idején.
7. a nagyapó
8. a) kacskaringós, kacifántos
b) a meleg mutatta meg a betűket
9. Bármilyen esetben, mikor nem szeretnénk, hogy illetéktelenek olvassák el a levelet.

Dokumentum típusú szövegek

1. feladatsor

1. 2019. 03. 17. és 2019. 04. 17. között
2. Igen, lehet menni iskolai osztállyal is.
3. Igen, ha még annyi más ember is jelentkezik, hogy tíz ember legyen.
4. A Budakeszi Vadasparkban.
5. élő társasjáték, rejtvények, vadregényes sétaút
6. Olyan társasjáték, ahol nem bábuk játszanak, hanem az emberek „helyettesítik” a bábukat.
7. Pl. Képzeld, anya, olvastam egy szuper programról, egy vadasparkban indítanak csoportokat, ahol megismerhetjük a húsvéti szokásokat, és mindenben részt vehetünk, ti is és mi is!
8. Az egyes ünnepekhez tartozó szokások, hagyományok megismerése.
9. A séta végére mindenki nyerhet valamit, de nincs részletezve a szövegben, hogy mit kell tenni ezért és mik a nyeremények.

2. feladatsor

1. A Kisvakond-kiállításról a Budapesti Tavasz Fesztivál keretében.
2. A Millenáris Teátrum Piros-Fekete Galériájában.
3. c)
4. A Budapesti Tavasz Fesztivál részeként.
5. cseh
6. a) ...nagyon érdekel a Kisvakond, és a játszóházban is szívesen részt vennék.
b) ...az én városomban is megrendeznék ezt a kiállítást.
c) ...nem ismerem a Kisvakondot.
7. Nem tudjuk meg pontosan az írásból. „...de bemutatják a legkülönbözőbb kisvakondos termékeket is.”
8. A rendező lányainak a hangján.

3. feladatsor

1. A sástói bobbályáét.
2. Érvényes jegyre vagy bérletre.
3. Zöld fény a beléptetőkapun.
4. A fékkar előretolásával.
5. Menet közben a biztonsági öv kikapcsolása után.
6. a) 4.
b) 3.
c) 1.
d) 2.
7. A fékkar hátraengedésével.

4. feladatsor

1. Hármat: hozzávalók kimérése, keksz és dió összetörése, mazsola megmosása és beáztatása.
2. Nem, csak hűteni.
3. 7 lépésből: minden bekezdés egy lépés.
4. Előkészítés, melegítés: kb. 15 perc (a perc megadása nélkül is érvényes a válasz), 30 perc pihentetés, 2-3 óra hűtés; összesen maximum 4 óra.
5. egy nagy edény a hozzávalók összeolvasztásához, folpak, főzőkanál vagy kanál, forma a hűtéshez
6. 4-5 szem
7. Őzgerincformába töltve vagy kukac alakúra.
8. Folpakkal lefedve és hűtőben.

5. feladatsor

1. Marcipán cica; Mogyoró és Mandula; Túl a Maszat-hegyen; János vitéz; Óz, a nagy varázsló
2. A Mogyoró és Mandula című előadást.
3. március 25-én 15 órakor
4. Igen, a 25-én 10 órakor kezdődő előadásra.
5. Játszó-tér
6. Marcipán cica; Barackvirág; Túl a Maszat-hegyen; János vitéz; Óz, a nagy varázsló
7. nem

6. feladatsor

1. A szöveg egy kartonból készült házikó leírása és bemutatója.
2. Nagy szilárdságú, speciális bútorkartonból készül.
3. 2–8 éves gyerekeknek és barátaiknak
4. a) és b)

5. Lehet egy kisház, egy csendes kuckó, egy bolt, egy alvóhely, egy búvóhely a szörnyek előtt, egy házikó, ahol barátokat lehet vendégül látni.
6. Pl. Arra gondoltam, hogy mivel Petinek most lesz az 5. születésnapja, megvehetnénk neki ezt a házikót. Mindig is egy ilyet szeretett volna, folyton kuckókat épít. Így legalább nem kellene mindig újraépítenie, hanem állandó kuckója lehetne.
7. A pad külön rendelhető termék.
8. Pl. Igen, csak lehet, hogy már nem férnek bele.

7. feladatsor

1. Berg Judit egy meséjéről kell készíteni egy képet.
2. Rajzolni, festeni kell a meséhez kapcsolódóan.
3. Berg Judit: Cérnaszál kisasszonyok
4. FSZEK Krúdy Gyula Könyvtár 1033 Budapest, Fő tér 5.
5. a) örömet okoznátok
b) aranyos
6. Az író segédkezik benne.
7. 2019. december 5.
8. 2019. december 19-én, csütörtökön, fél 5 órakor
9. Pl. Igen, mert még nem múltam el tízéves.
10. Pl. Nem, mert nem szeretek versenyezni.

8. feladatsor

1. Egy láthatatlan kis lény, aki elveszi a zoknikat, kirágja vagy eltünteti őket.
2. Kirágja a zokni orrát vagy sarkát, eltünteti a zokni párját.
3. Régen a Tündér-keresztmama mesélés közben bestoppolta őket.
4. Manapság többnyire kidobjuk a lyukas zoknikat.
5. Pl. Azért, mert lehet, hogy csak kicsi hibája van, és ettől még jól használható, nem szükséges újat venni.
6. Bestoppolni vagy babát készíteni belőle.
7. a) láthatatlan
b) kinyitva
c) így
8. hangosan szipog